

Tako bo si marsikteri posestnik rane zacelil na pošten način, če se še le dajo, v velik razloček tistim, ki kegljišče stavijo in na tihem „šnaps“ krčmarijo in to bojda celo mladim ljudem in celo po noči, kakor bi ne vedeli, da noč in pijača, zlasti žganje, iz poštenih fantov „lumpe in falote dela“. Starši pazite na svoje sine, posebno po nočeh. Fantje ne bodite tako neumni si od takih krščenih judov denarja iz ajžarja spravljati, sami naj žerejo svoj „špiritus“. Pomnite si tiste svoje tovarše, ki se krčem uže v svojej mladosti ne izogibljejo.

**Iz Maribora.** (Čitalnica — posojilnica — Schulverein — toča.) Vrla naša čitalnica napravi v nedeljo izlet v Fraunheim, da počasti mnogozaslužnega narodnjaka g. Divjaka ob priliki njegovega odlikovanja. Okolo 11. ure bo tiha sv. meša v novej farnej cerkvi Framskej in potem vrši se odlikovanje v šolskem poslopji. C. k. glavar g. Pavič, pripne odlikovanemu domoljubu srebrni križec s krono. — Slovenska posojilnica je pretečeni teden dovršila prvo polletje svojega obstanka. Z veseljem poročamo, da je imela čez 100.000 fl. prometa. Posojilnica bila je toraj potrebna. Vsa hvala pa gre vestnemu in spretnemu vodstvu! — Pekerčanje dobijo toraj šolo ponemčevalnico. Nemški „Schulverein“ jim doplačuje 600 fl. pa samo dve leti. Potem pa bo menda Reiser šolo sam vzdrževal, saj itak drugi ne bodo otrok v njo pošiljali, kakor njegovi viničarji. Drugi bodo otroke pustili v izvrstnej 3razrednej šoli v Lembahu in se bodo deca leži kaj naučili, kakor v Pekrah, kder bodo vsi otroci celih 8 let v enem razredu čepeli. Razvanjčani pa se utegnejo še kesati, da so „Schulverein“ na limance šli. Ta „Schulverein“ utegne v par letih propasti, prepovedan biti in potem lahko Razvanjčanje sami plačujejo učitelja in njegove doklade in še „penzijo“! — Okolico našo je v noči od nedelje do ponedeljka toča obiskala. Škodila je samo vinarom. Vzela je  $\frac{1}{4}$  branja.

**Iz Wierštajna.** (Občinske zadeve). Neki A. Sch., kateremu so pred nekaj leti nogo odžagali, je dolgo časa službe iskal, naposled dobi službo strežaja v Ptujскеj bolnišnici, kjer je žena z otroci pri njem. Kar si izmislil in da prošnjo še za podporo od občine. Na občino pride in župan podpiše, ali velikoveč pisar njegov pečat pritisne, ker župan pisati ne vé. Zdaj ga že griva, pa si ne more pomagati, ker moramo plačevati. Štirikrat je že občinski pisar A. Sch. prošnjo delal in so prosili, da se jim dovoli 40% občinske priklade na davek leta 1882. C. k. glavarstvo jih pa zavrne s tem nazaj, da morajo vsi večji davkoplačilci k temu privoliti. No, zato so si v Kozjem nekega pisarja posodili, se ve da ne brez stroškov; toti je nekaj podpisov nalovil, in so tako zopet prošnjo odposlali, sedaj celo za 47%.

**Iz Vuhreda.** Novega župnika svojega so Vuhrečani dne 4. t. m. z velikim veseljem prav

sijajno na kolodvoru sprejeli. Šolska mladež z g. nadučiteljem, predstojnik, cerkvena ključarja in mnogo drugih je pričakovalo prihajajoči vlak. Pri izstopu pozdravi najprej g. provizor z jednim govorom g. župnika, za tem sledi pozdrav za pozdravom in mala deklica podeli lep šopek dišečih cvetlic v znamenje ljubezni, udanosti, pokorščine. Med strelbo in lepim zvonjenjem se podajo g. župnik spremljani od č. g. nadžupnika Vozeniškega, šolske mladeži in drugih na svoj novi dom. V nedeljo 6. t. m. pa so bili od č. g. nadžupnika in drugih č. g. sosedov slovesno vpeljeni v cerkev, ter v krepki besedi od č. g. nadžupnika predstavljeni in izročeni Vuhrečanom, kojim se je marsiktera solza veselja zasvetila v očeh v srcih pa se želje budile, da nam Bog ohrani prav mnogo let č. g. župnika, ter da bi nam pomagali postaviti hišo božjo. Vuhrečan.

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Grdo ravnaajo od nekdaaj uže drzni nemški liberalci, ki hočejo ali pri nas vse strahovati ali pa z Bismarkovo nemčijo združeni biti. Hvala Bogu, da smo jih vrgli pri volitvah v državni zbor. Nič menje izdajalni kažejo se Italijani, kolikor jih še imamo; posebno v Trstu rogovilijo uže čez mero. Vlada jim je skoz prste gledala. Čeravno smo jim na ljubo milijone žrtvovali, da postane Trst prvo in glasovito trgovsko mesto, čeravno smo Slovence v mestu in okolici zanemarjali, potolažili vendar Italijanov nismo; vedno so cikali v Italijo in zadnja leta 30.000 ljudi iz Italije k sebi privabili kot stanovnike brez avstrijskega državlanskega prava. Vse to je delalo na to, da bi Trst odcepili od Avstrije in prikrpali k Italiji. Cesarjev namestnik je poskusil jih vtolažiti z veliko in krasno razstavo; sam brat cesarjev jo pride odpirat. Nič ne pomaga! To je povod novim zločinstvom. Ko je veteranov društvo šlo k nadvojvodi Ludviku poklanjat se, vrže nek lahon bombo z neke hiše med ljudi, ki ubije dijaka Fortija in rani 15 ljudi. Sedaj so Avstriji zvesti meščani in Slovenci razjezili se in pobili lahomom šipe po oknih. Policija je imela dosti dela. V nedeljo je novi škof Glavina obhajal svoj slovesen vhod, bilo je vse mirno. Razstava je tudi dobro obiskovana. To pa se čuje od vseh strani, da je treba Italijane v Trstu spodrinoti s Slovenci, ki so cesarju vselej zvesti. Bržčas bode namestnik baron Depretis moral odstopiti, mož je premehek Italijanom, preosoren Slovencem. — Na Kranjskem postajajo ljudje zoper rogovileže, od „Schulvereina“ poslani, čedalje srditnejši. Bati se je tepežev. — Nemški cesar Viljelm je zapustil Gostin, našega cesarja in cesarico obiskal v Ischelnu in se odpeljal domov. — Vodja slovanskih Čehov, slavni dr. Rieger, izrazil je se v objavljenem pismu, da je treba od vsakega človeka zahtevati znanje českega jezika,

kateri hoče na Českem, Moravskem ali Sleskem dobiti javno službo. Silno peče to nemčurje in tiste prenapete Nemce, ki mislijo, da bi se zavoljo njih celi svet moral učiti nemški. — Deželna komisija za reklamacije pri gruntnem davku na Štajerskem je dokončala svoje delo.

**Vnanje države.** Francozi dobili so novih ministrov, ki obetajo še previdneje obnašati se v zunanjih zadevah, kakor prejšnji. — Bismark baje zopet boleha. — Ruski car namerava potovati k svojemu tastu v Kopenhagen, potem k nemškemu cesarju v Berlin in k našemu na Dunaj. — Srbi so s svojim kraljem Milanom nezadovoljni, sedaj se poda kralj v Ischl, da obiše našega cesarja. — V Bolgarsko vdrla so turški roparji. Zato je proglašen obsedni stan ali hitra sodba v Šumenskem okrogu. — Turški sultan uvidevši, da se evropske vlade zaradi Egipta nečejo spreti med seboj, pogaja se z Angleži. Bržčas se reč na mirnem pogodi tako, da bodo Angleži na nekšen način gospodje v Egiptu. Turška vojska zbrana je na otoku Kretu. Od ondot ni daleč v Egipt. Tukaj so Angleži imeli malo prasko z Egipčani. Palo je nekaj Angležev pa mnogo Egipčanov. Potem pa sta se obadva nasprotnika pomeknola nazaj. Mesta Said, Suez in Izmajlo ob Sueškem kanalu vzeli so angležki vojaki. Iz Indije se pelja več regimentov v Suez, od koder lahko Arabi-pašo zgrabijo od zaja in mahnejo v glavno mesto Kajro. Arabi-paša je pa sedaj vice-kralja odstavil, in sam sebe k tej časti povzdignil, ter obljubil zvestobo in pokorščino turškemu sultanu. Od tega pa Angleži tirjajo, naj odstavi Arabi-pašo, naj gre z vojsko nad njega, se vé pod poveljništvom angležkih generalov, ter ga proglasi za puntarja. Tega se pa sultan ne upa storiti zavoljo mohamedanov in toraj visi cela reč. — Anamski cesar v Aziji, grozen pogan, hudo preganja tamošnje kristijane, ki imajo več francoskih misijonarjev pri sebi. Vrhu tega se je sprl s francosko vlado in je sedaj nastala vojska med Francozi in Anamskim cesarstvom.

## Za poduk in kratek čas.

Naš domači regiment štev. 47.

V. Med tem, ko sta 1. in 2. bataljon našega regimenta od Trsta proti Veroni prodirala, mudil je se major vitez plem. Föderansperg v Mariboru, da sestavi in dopolni 3. bataljon. Dne 17. aprila 1848 mora bataljon naglo v Celovec in dalje v Terbiž, da prežene italijanske vstaše iz Pontebe. Seboj imajo naši 4 kanone, jih dobro nastavijo ter streljajo v Pontebo uže dne 23. aprila. Streljanje spravi Lahe kmalu v nered in sedaj pritisnejo naši Slovenci z bajonetom pa ne pridejo do sovražnika. Kajti ta potegne na drugi strani iz Pontebe, kakor podgane, kedar podlasica na nje plane. Vsem naprej lomijo v mestice narednik

Blaž Vršič, korporali Franc Mengušar, Anton Hrzič in vojak Jož. Ciglar. Od Pontebe marširajo v Videm, dalje v Conegliano in naposled pred trdnjavo Malghera, od koder so Lahe iznemirjali okolico do Padue in Vicence. Da se temu v okom pride, poslan je 3. bataljon našega regimenta v Mestre. Kmalu obkolijo naši junaki Malghero ter se zarijejo za nasipi v globoke in široke rove. Sovražnik jih večkrat silno napadne pa je vselej zapoden nazaj. Pri takšnih priložnostih odlikovali so se posebno Slovenci; Lovro Grič, Jan. Močnik, Miha Dečman, Anton Puklavec, Anton Majcen, Janez Menikov in Simon Gregorc. Vrlemu Jan. Usarju pa je kanonska kroglja desnico odtrgala. Toda samo do 15. avgusta so naši vojaki mogli prenašati težave okolo Mestre. Potem pa so generali prisiljeni bili ves 3. bataljon poslati v zdravejši kraj, v Conegliano; kajti v bližini smradljivih močvirjev Adrijanskega morja med Benetkami in Malghero so naši ljudje hudo boleli; okolo 900 jih je po bolnišnicah poležavalo. Zato so premestili ves bataljon.

Pijemonteški kralj je med tem obkolil Mantovo. Njegove prestraže pa so bližale se Veroni ter kazale, da glavna moč sovražnikova ni daleč. Zvedelo se je tudi, da stoji kraljeva vojska med Custozzo in Somma campagno od Peschiere do Villafranke. Maršal Radecki sklene zgrabiti sovražnika naglo, to pa na sredini, da razbrska njegove sile na vse strani. Naš regiment je z divizijo 7. husarskega regimenta in hrabrimi graničarji, orjaškega regimenta Slunjskega, podredjen brigadi obersta Krpana. Ta brigada je podredjena generalu d'Aspré, ki zapoveduje II. vojnemu oddelku ali koru. V noči ob 1. uri 22—23. junija bi imeli spustiti se mogoče tiho proti sovražniku. Zato zapustijo uže zvečer vojaki trdnjavo Verono, da pod milim nebom čakajo na znamenje odrinoti. Ali komaj nastopi tema, zagrnejo zvezde in nebo črni oblaki, da se ulije strahovita ploha, med groznim bliskanjem in gmenjem, da se zemlja trese. Vojaki so mokri do vsake niti. To jih pa ne plaši. Proti jutru pobriše veter oblake z neba in krasno solnce italijansko prisije. Marsikatero srce se ga razveseli zadnjokrat; kajti ko vode odletijo in se vojakom obleka nekoliko posuši, plane vsa armada naprej: začne se strahovita bitka pri Soni in Somma campagni dne 23. junija, katerej potem sijajna zmaga pri Custozzi dne 25. junija srečen konec stori.

Sovražnika najdejo najprvle za obzidjem vasice Sona. Od brigade Gyulajeve napadne vas regiment 48. pa ne more vdreti, čeravno naši Pijemontezom skoz strelne luknje v ozidji puške iz rok pipljejo. Sedaj mora naš regiment v pomoč. Stotnik plem. Jakomini dobi povelje vzeti grič sv. Guistine na strani od vasi, na katerem so Pijemontezji s kanoni. Naši Slovenci prasnejo naglo pod grič, kder so maličko varnejši pred sovražnikovimi krogljami. Ko si par trenutkov oddehnejo, vzdignejo se in mahnejo na grič tako silno, da